

DANSK SHETLAND SHEEPDOG KLUB

Referat af Ordinær Generalforsamling 2022

1. Valg af Dirigent

Birthe Christoffersen er valg

Alle regler om varsel osv. efter reglerne er overholdt. Der er ikke sendt stemmesedler ud da der ikke er flere kandidater

Gf erklæres lovlig og beslutningsdygtig.

2. Valg af referent

Tine Wiberg Rasmussen

3. Valg af 2 stemmetællere

Anne Kristensen og Anja Holmgren

4. Formandens beretning til godkendelse, herunder beretninger fra diverse udvalg.

Formandsberetningen

Endnu et år som var præget af covid19. Et år hvor der både blev aflyst arrangementer men heldigvis også en del arrangementer som blev gennemført. Dette til stor glæde for vores medlemmer.

Et år hvor efterspørgsel på sheltie hvalpe har været stor, faktisk for stor. Der har hvalpe til salg i den blå avis, gul og gratis og diverse sider på Facebook, til overpriser og til stor irritation for klubbens egen opdrætter. Vi kan desværre ikke gøre ret meget ved det, men vi er opmærksom på det og henvender os også til de mennesker som annoncerer. Så vil jeg lige nævne værdier og kompromiser. Jeg vil opfordre alle klubbens opdrætter ikke at gå på kompromis med jeres egen værdier og heller ikke gå på kompromis med de sundhedsanbefalinger som der nu engang ligger og heller ikke med de etiske anbefalinger. Vi SKAL ikke gå på kompromis med klubbens formål som er:

1. at fremme interessen for og pasningen af Shetland Sheepdog racen.
2. at skabe interesse for racetypiske, fysisk og mentalt sunde hunde.
3. at arbejde for ansvarsbevidst opdræt, racens forædling i henhold til FCI-standarden, samt for dens opdragelse, udbredelse og anvendelse.

Er man i tvivl om et eller andet i forhold til avl kan man med fordel ringe til klubbens sundhedsudvalg. Det er dem der "nørder" utrolig meget i sundhed, stamtavler m.m. De er der for alle i klubben og har lige som alle i diverse udvalg og bestyrelse tavshedspligt.

Så har jeg lige en opfordring til de opdrætter som har 20 plus år på banen: Hvis vi i klubben i mange år frem skal sørge for at vi kan overholde klubbens formål, bliver i nødt til at komme endnu mere på banen for at hjælpe de "unge" opdrætter. Der ligger mange års arbejde i jeres arbejde og det ville være ærligt hvis de unge ikke kan fortsætte det arbejde i startede med. Det hedder samarbejde. Lade os stå sammen og videreføre den sunde sheltie i fremtiden.

Den 21. juli 2021 mistede klubben en opdrætter og medlem igennem mange år. Tove Jeppesen, ære være hendes minde. - 1 minut stilhed.

Så har i vi fået et par ny lokalrepræsentanter i klubben. At være lokalrepræsentant forpligter. Ud over at vores lokalrepræsentanter repræsenterer klubben i det lokalsamfund, forventes der også at der i ny og næ bliver arrangeret noget, for at samle sheltie klubbens medlemmer i det lokale samfund.

I lang tid har vi i klubben ledt efter bl.a. ny redaktør, folk som ville starte bl.a. rally op igen og begge dele er lykket i 2021. Vi fik en ny redaktør og klubbens rallyudvalg kommet oppe og køre igen. Det først arrangement blev desværre aflyst. Den 6. marts blev der så afholdt den første rally prøve.

Vi i bestyrelsen vil så gerne efterkomme de mange ønsker som medlemmer har, men det kræver tid og folk der har interesse at starte noget op. Det er IKKE bestyrelsen der skal stå for diverse udvalg, nej det er jer som medlemmer. Vi i bestyrelsen skal nok sørge for at i kan komme i gang og vi vil da meget gerne hjælpe med at komme i gang. Er der behov for kurser inden der kan startes et udvalg op er vi naturligvis også åben for det.

Jeg vil slutte med at takke alle som har ydet en stor indsats for klubben i 2021, ingen navne ingen glemt.

Jeg håber at vi 2022 kommer til se hinanden i det danske til nogen super arrangementer

(Efterfølgende debat fra deltagerne: Hvordan skal man takle dem som useriøst sælger sheltier uden stambog, udenfor klubben? Nogen kan vi nå, andre kan vi ikke.

Er der misforståelser fra befolkningen omkring stambog og avl? er det fordi sælger "kræver" at køber udstiller, er det fordi avler tror at man SKAL udstille for at avle?

Stambog er en varedeklaration!

Kan Agria forsikrings statistik aflive myten om at stamtavlehunde er mere syge.)

Sporudvalget

Der er kun et udvalg da spor vest er trådt ud.

2021 har været et stille år hvad angår kaninslæb. Vores skov har været overrendt af familier med børn, der nød at komme ud i naturen grundet de begrænsninger coronaen har givet os alle.

Så vi har valgt at holde pause indtil oktober, hvor vi afholdt et kursus over 4 gange. Vi har fået trænet nogle ekvipager op til at de nu skal til prøve her i foråret. Vi afholder 2 prøver i marts og i april 2022.

Aktivitetsudvalget

4 gange træning på Sjælland, det har været blandet hverdagslydighed, hvalpetræning og ringtræning.

Gåture 5 stk. fordelt i landet og en hundens dag i Tivoli.

Hyrdeudvalget har haft 2 hyrdekurser i foråret 2021, et på Fyn og et på Sjælland, derudover er der enkelte nye interesserede som har deltaget i træning sammen med en erfaren, som introduktion, da der ikke har været et aktuelt kursus. På kurserne er der blevet en større spredning på deltagernes erfaring, hvilket har gjort kurserne meget mere lærerige for alle, og vi får positive tilbagemeldinger.

Sheltierne har succes på kurserne, de viser sig rigtig fint som hyrdehunde, de har som regel rigtig gode instinkter for at samle og holde fårene og er gode at arbejde med. Vi kan være stolte af racen, også som hyrdehund.

I 2021 var der som noget nyt i Danmark, et par konkurrencer udenfor klubregi, hvor sheltier kunne deltage, en uofficiel og en officiel ASCA konkurrence (ASCA er Australian shepherd Club of America).

Redningsfonden Der har været 1 hund omkring redningsfonden. Folk hjælper selv hinanden med at få omplaceringer hunde videre

Udstillingsudvalgets beretning

I 2021 havde vi planlagt 5 udstillinger. Pga. covid19 blev der kun afholdt 4.

På disse 4 udstillinger havde vi totalt 232 tilmeldte hunde.

Vi havde i september en dobbelt udstilling i samarbejde med collieklubben.

Dette samarbejde forsætter i 2022, hvor vi igen i september har en dobbelt udstilling sammen med dem.

Vi prøver hele tiden at være godt foran med planlægning, det vil sige at omkring 2 år foran.

Når vi planlægger i sådan en god tid kan vi sådan set også få de dommere og ringpersonale som vi vil have.

Vi har haft lidt udfordringer med IT, dels skyldtes dette DKK's kritiksistem og dels klubbens IT-udstyr.

For at sørge for at det fremadrettet ikke skyldes klubbens IT-udstyr har vi i udstillingsudvalget fået lov til at anskaffe en ny bærbar PC.

Udstillingsudvalget kunne godt bruge flere hænder, både i øst & vest.

Så vil vi da gerne takke alle deltager til vores udstillinger for den super stemning der er. Der bliver hygget maksimal og folk er glad på hinandens vegne.

Deltagerne er også meget gode til at rydde op efter dem selv. Dette resulterer i at de steder vi lejer, også er glade for at se os igen året efter.

Årsberetning 2021 fra Sundheds- og Avlsudvalget

Udvalget fik endelig forhandlet avlsrestriktion og anbefalinger vedtaget på GF juli 2020 på plads med DKK. De er trådt i kraft pr. 1/11-21 og kan findes her på klubbens hjemmeside

<https://sheltie.dk/sundhed/avlsrestriktioner/>

Desuden har vi forhandlet på plads, at det nu er muligt at stambogsføre hvalpe med farven biblue i stedet for tidligere blue merle. Vi fik først en vejledning fra DKK i forhold til procedure for ændring af tidligere registrerede hvalpe, hvor man som ejer selv kunne sende ind til DKK. Dette blev senere ændret, således at der skal en dommers udtalelse/dokumentation til vedr. farve for at det herefter kan ændres på stamtavlen. Når der registreres udenlandske hunde, så bliver der anført den farve der står på stamtavlen, skal dette ændres, er proceduren at man skal forbi en eksteriørdommer....

Anja har kæmpet en brav kamp med DKK, for at få hundeweb til at angive korrekt øjendiagnose også når man søgte via telefonen. Der har været et problem fx ved en hund mistænkt for retinopati, hvor mistænkt diagnosen først kom frem når man åbnede selve attesten og ikke i oversigten. Der stod den var øjenlyst fri.....og det var jo misvisende. Vi har skrevet og publiceret en artikel om MDR1 i Sheltieblad nr. 1/2021. En god og pædagogisk udarbejdet artikel synes vi selv, med anbefalinger vedr. avl, sat op i skema med rød farve for stop, gul farve for vent og tænk dig om, og grøn farve for ok. Alt sammen ud fra den tilgængelige faglige viden på området.

Og så er der forskellige problemstillinger som vi får viden om løbende. Kan nævne lidt af det her:

Øget tendens til at der med "kontaktannoncer" søges efter hanhunde på Facebook, tilsyneladende fuldstændig uden at der gøres de store overvejelser avlsmæssigt, udover at det da kunne være hyggeligt med et kuld hvalpe. Vi har forsøgt at rådgive og stille spørgsmål i de tilfælde hvor vi har set annoncerne. Men dette blev ikke altid vel modtaget...Vi har mødt alt fra tæve uden hale der søger en partner, tæve med kendt HD problematik der bare lige skulle have et "hyggekulde" osv..

Desuden kender vi til at kendte mistænkte SPR-bærere er blevet dobbelt ret langt fremme på stamtavlen med høj indavl så det virker som om man ikke har taget hensyn til det, der er avlet på hund med synlig defekt og vi kunne blive ved.

Der sælges sheltiehvalpe på DBA og Gul og Gratis til horrible summer. Uden stambog. Dette er også bekymrende, men manglen på hvalpe har været stor og der er åbenbart nogen der vælger at købe uden at følge de råd vedr. køb af hvalp der ligger i den folder/annonce produceret i fællesskab af DKK, Den Danske Dyrlægeforening og Fødevarestyrelsen.

Vi får også meldinger ind vedr. sygdomme hos sheltierne. Det seneste er tilfælde med formodet alopecia x, en sygdom der giver problemer med at sætte dækpels, ændrer huden og hunden ligner en der kun har hvalpepels med store skaldede pletter på kroppen. Det giver nogle særlige udfordringer for ejer, fordi hunden praktisk talt suger vand som en svamp og konstant er fugtig i pelsen, hvilket igen kan give hudsvamp og andet stads....huden er i øvrigt også anderledes med mørke pletter og fortykkelser.

Vi så sygdommen i DK for små 10 år siden, der kom et par tilfælde alle relateret til en bestemt avlshund. En af dem ved vi med sikkerhed blev udredt af Lene Boysen, specialdyrlæge i hudsygdomme hos hund og kat. Den vi har fået information om nu, er også under udredning hos Lene Boysen mistænkt for alopecia x, og det tankevækkende er, at der er fælles aner på stamtavlen med de tilfælde der var for små 10 år siden.

Der er desuden flere fra 2 kuld med samme forældre, der udviser de samme symptomer. Vi har fået oplyst hvor mange det drejer sig om, men det er ikke bekræftet med dokumentation, dog har vi fået billeder af den omtalte hund og 2 kuld søskende med samme sygdomssymptomer. Vi følger med i om der kommer flere med diagnosen.....Sygdommen formodes at være arvelig.

Et andet fokusområde er sheltiens mave/tarmsystem. Der er tilsyneladende flere der dør med tarmbetændelse og nogle også med betændelse i pancreas. Tilstande der kan udvikle sig til at blive kroniske og kan resultere i et liv udelukkende med specialkost til hunden. Har sheltien generelt en sart mave, eller hænger det måske sammen med noget andet?? Fodring, aktivering, livsvilkår.....

Bemærkninger vedr. statistik øjne:

Udviklingen vedr. CEA/CRD er fortsat meget positiv, der er ikke mange nye tilfælde.

Der er fundet en mistænkt for SPR som mangler at blive øjenlyst igen. Og en mistænkt fra 2020, har fået endelig diagnose SPR.

Der er faktisk øjenlyst 83,9 % frie for øjensygdomme, hvilket er imponerende flot.

Vi tillader os at opfordre alle til at være omhyggelige i forhold til ikke at få dobbelt på bærere af SPR i avl i de første led på stamtavlen. Der ligger artikel på sheltiekubbens hjemmeside under sundhed/retinopati. Her har vi udarbejdet et skema med hvordan man bør forholde sig til evt. bærere på sin stamtavle. OBS det er ikke PRA vi taler om men udelukkende SPR (sheltieretinopati). PRA har helt andre avlsbefalinger. Er man i tvivl om man evt. har bærere i sin stamtavle, så kan man spørge udvalget. Vi forsøger at holde os opdateret med hvad der kommer af nye SPR tilfælde i Danmark og i landene omkring os.

Bemærkninger vedr. statistik HD:

I 2021 er der HD fotograferet i alt 64 sheltier, det højeste antal til dato. Og vi har mere end 80% (81,3%) frie for HD. Vi holder fortsat øje med tendenserne inden for området. Vi ved nogen ønsker avlsrestriktion for racen vedr HD, men som tallene ser ud nu med så mange frie, er vi ret sikre på at DKK vil sige der ikke er et hofteproblem i racen.

Bemærkninger vedr. AD og OCD:

Antal AD fotograferede er 42, heraf er 40 frie AD 0 og 2 har status AD 2 = 95,2 % frie.

Vedr. OCD, så er alle 17 der er fotograferede frie. Er det ikke at overgøre det, at fotografere for OCD?? Bare en tanke.....

Bemærkninger vedr. statistik reproduktion & registreringer:

Der er overført 9 sheltier fra NON FCI DRU og 11 er importeret fra forskellige lande.

Der er i alt født 323 hvalpe, heraf er 290 blevet registreret = 33 (godt 10%) hvalpe er døde inden registreringstidspunkt.

72% af parringerne er foregået naturligt, 28% er insemineret med frisk sæd.

83% har født naturligt, 14,6 % ved kejsersnit og 2,4 % ved naturlig fødsel og kejsersnit.

Der blev født 82 kuld hvalpe, 20 kuld flere end i 2020, og dermed også 62 hvalpe flere end i 2020.

(sundheds-statistikkerne er vedhæftet)

Hele årsberetningen godkendes derefter af generalforsamlingen.

5. Kassererens fremlæggelse af årsregnskabet til godkendelse og meddelelse af ansvarsfrihed

Revisorerne har godkendt regnskabet. Ernst fremlægger regnskabet.

Regnskabet godkendes af generalforsamlingen og bestyrelsen gives derved ansvarsfrihed.

6. Forslag fra medlemmer og bestyrelse

forslag til lovændring af klublove

Forslagsstiller: bestyrelsen

Forslag 1.

§ 6. Medlemskab

Nuværende:

4. Udmeldelse bør ske skriftligt til udgangen af et kalenderår.

Forslag til ændring:

4. Udmeldelse SKAL ske skriftligt til udgangen af et kalenderår, udmeldelse skal ske til kasserer@sheltie.dk
Eventuelt overskydende kontingent refunderes ikke.

Begrundelse:

Vi skal altid kunne dokumentere at nogen har meldt sig ud og derfor skal dette ske skriftligt.

I forhold til kontingent vil det kræve for meget at beregne hvor meget der eventuel skal betales tilbage for hver enkelte udmeldelse.

Ingen stemmer imod forslaget. Forslaget vedtages.

Forslag 2

§ 7. Kontingent

Nuværende

1. Klubbens officielle medlemskartotek føres via regnskabsprogrammet af kassereren eller af en person som er udpeget af bestyrelsen. Alle medlemmer skal, hvor muligt, oplyse elektronisk postadresse/e-mail til klubben. Et medlem har selv ansvaret for, at den oplyste e-mailadresse kan modtage beskeder/informationer fra klubben. Hvis medlemmet skifter e-mailadresse, skal medlemmet straks give klubben besked herom. Hvis medlemmet ikke opfylder sine forpligtelser, bærer medlemmet selv ansvaret for, at korrespondancen ikke kommer frem til medlemmet.

Forslag til ændring

§ 7. Kontingent

1. Klubbens officielle medlemskartotek føres via regnskabsprogrammet af kassereren eller af en person som er udpeget af bestyrelsen. Alle medlemmer skal, hvor muligt, oplyse elektronisk postadresse/e-mail til klubben. Et medlem har selv ansvaret for, at den oplyste e-mailadresse kan modtage beskeder/informationer fra klubben. Hvis medlemmet skifter e-mailadresse, Postadresse og telefonnummer skal medlemmet straks give klubben besked herom. Hvis medlemmet ikke opfylder sine forpligtelser, bærer medlemmet selv ansvaret for, at korrespondancen ikke kommer frem til medlemmet.

Ingen stemmer imod forslaget. Forslaget vedtages.

7. Bekendtgørelse af valg til bestyrelse og revision

På valg til bestyrelsen er:

Ernst Holmgren, Erik Stienenbos, Tine Wiberg Rasmussen

Der er ikke andre kandidater, derfor er alle opstillede/nuværende medlemmer af bestyrelsen genvalgt

Til valg af suppleanter: Mette Wulf-Jensen

Mette er genvalgt, og ingen andre har meldt sig.

Revisor Karin Elmquist er genvalgt da der ikke er flere kandidater. Der ingen revisorsuppleant da ingen har meldt sig, bestyrelsen må søge efter en revisorsuppleant

8. Eventuelt.

Der efterlyses Rallyprøver på Sjælland, Mette/rallyudvalg er positiv og Lotte melder sig som hjælper.

Der foreslås et arrangement tilknyttet GF, det kunne være motiverende for fremmøde, det tages til efterretning af bestyrelsen.

Et medlem gør opmærksom på at man kan donere blod til hunde, dog er sheltien for lille som donor.

Soignering: der burde være flere muligheder for kurser eller personlig hjælp. Man kan henvende sig til aktivitetsudvalget hvis man søger hjælp. Der sætter en annonce i bladet for oprettelse af en liste med pelsplejehjælpere, som klubben kan henvise til.

Der er noget om pelspleje på vej i Jylland og et kursus er allerede forberedt på Sjælland.

Koglund 10.09.2022
Birk Koglund
Elmquist.

Øjenstatistik Shetland Sheepdog 2021 DKK

Diagnose fordeling blandt 341 øjenlyste sheltier 2021	Totalt antal med diagnose	Antal Voksne	Antal Hvalpe	Forklaring/bemærkninger
<i>Intet påvist</i>	286	55	231	Hunden har ingen medfødte og/eller arvelige øjensygdomme eller andre tilkomne øjenlidelser
<i>Mild CRD</i>	11(14)	4	7(10)	Fejl i udviklingen af strukturerne i bagerste del af øjet, som på ingen måde påvirker hundens syn. CRD er arveligt. 3 hvalpe har anden diagnose også, medtalt i parentes. Hunde med CRD bør parres med hunde der ikke har CRD eller andre former for CEA. Optimalt bør der parres med hunde der er genfri for CRD/CEA(CH), da det vil betyde ingen afkom får CRD. Der er avlsanbefalinger for CEA/CRD i racen hos DKK.
<i>CEA i udtalt grad: CRD og Colobom</i>	2	0	2	Udtalt CRD kan påvirke synet. Colobom er en mere alvorlig form af sygdommen CEA, hvor dele af senehinden ikke udvikles korrekt, og der opstår et synsnervbrok i øjet. Herigennem presses nethinde og blodkar ud. Størrelsen er meget varierende. Colobom medfører synsedsættelse, men kan desuden medføre alvorlige komplikationer som blødninger i øjet og løsning af nethinden fra den normale placering. Disse komplikationer kan medføre blindhed. Sygdommen er medfødt og udvikler sig ikke med alderen. Dog kan komplikationer til colobom opstå senere i livet. Colobomer kan være svære at se i det lille hvalpeøj, hvorfor en voksenøjensynning før evt. avl er yderst vigtig. Der er avlskrav vedr. dette.
<i>Mild distichiasis</i>	22(24)	22(24)	0	Overtallige og fejlplacerede øjenhår, ofte tilkommer de med alderen i varieret antal. Ses meget sjældent hos hvalpe. Yderst sjældent påvises der distichiasis i udtalt grad. Ofte noget der først påvises når hunden øjenlyses, hvor hunden forinden ikke har vist nogen symptomer. 2 voksne har anden diagnose også, medtalt i parentes. Arvegangen for distichiasis er ikke afklaret.
<i>Udtalt distichiasis</i>	1	1	0	Overtallige og fejlplacerede øjenhår i udtalt grad. Her fraråder øjendylægen ofte avl med hunden og i fald man vælger avl med hunden er det særdeles vigtigt hunden parres med en der er fri for distichiasis.
<i>Andet ikke-medfødt: Mistænkt. Mistænkt arvelig Retinopati(SPR/Sheltieretinopati)</i>	1	1	0	Arvelig Retinopati, SPR/Sheltie Retinopati(om øjensygdommen, se nedenstående), Denne hund er endnu ikke gen øjenlyst. Hunden bør ikke indgå i avl på en mistænkt diagnose.
<i>Andet ikke-medfødt: Påvist. Andre formodet arvelige retina degenerationer, meget vel Sheltieretinopati(SPR)</i>	1	1	0	Formodet arvelig retinopati, hvor der meget vel er tale om SPR/Sheltie Retinopati., Hunde med SPR vil over tid kunne udvikle nedsat syn i mørke, men i så fald i en høj levealder. SPR er en meget langsom udviklende retinopati, deraf navnet SPR: Slowly Progressive Retinopati. Den meget sjældne PRA, er en meget progressiv form for retinopati og her bliver hunden blind, -det gør en hund med SPR ikke. Denne hund blev genøjenlyst efter diagnosen blev mistænkt i 2020. SPR er arvelig, hvorfor hunde med lidelsen ikke bør indgå i avl. Der er avlsanbefalinger vedr. SPR i racen hos DKK, med det formål at begrænse udbredelsen af SPR i racen.
<i>Andet medfødt: Påvist: Persisterende Arteria hyaloidea (+Distichiasis, grad: Mild)</i>	1	1	0	Pulsåren, der i fosterstadiet fører blod til øjets linse er ikke helt forsvundet i ugerne efter fødslen. Undertiden kan en lille trådgagtig rest ses bag linsen svævende i glaslegemet. Ud fra et forsigtighedsprincip vedr. evt. arvelighed, bør hunden parres med en der er fri.
<i>PHTVL/PHPV Grad 1</i>	1	1	0	Forkortelsen står for Persisterende Hyperplastisk Tunica Vasculosa Lentis / Persisterende Hyperplastisk Primær Vitreus. Tilstanden skyldes, at de blodkar som omslutter linsen mens øjet udvikles, ikke tilbagedannes normalt efter at hunden er født. Forandringerne inddeles i graderne 1-6 alt efter hvor alvorlige de er. Små forandringer påvirker ikke synet, mens store forandringer fører til at hunden får reduceret syn eller bliver blind. Svære grader ses yderst sjældent i racen indtil nu. Man formoder der er en vis arvelighed. Svære grader bør ikke indgå i avl. Milde grader kan indgå i avl, men parres med fri.
<i>PPM 4 har andre diagnoser også: 3 hvalpe: CRD 1 voksen distichiasis</i>	15(11 kun PPM)	4(3 voksne kun PPM)	9(7 hvalpe kun PPM)	I fosterstadiet og i dagene efter fødslen, er pupillen dækket af en hinde med et fint netværk af blodkar, der normalt forsvinder kort tid efter at hunden har åbnet øjnene. Ved PPM forsvinder hinden ikke fuldstændigt, og der kan være trådformede rester tilbage. Resterne kan være placeret forskellige steder i øjet, og det kan angives på ECVO attesten. Små forandringer har ingen betydning for hunden, mens store forandringer kan påvirke synet. Der ses yderst sjældent store forandringer. Jf. evt arvelighed bør hunde med PPM parres med hunde der er fri

Øjenlyste Shetland Sheepdog 2021 DKK, generelt:

Procentdel øjenlyst frie hunde, både hvalpe og voksne(antal 286)	83,9%
Procentdel hunde med mild CRD både hvalpe og voksne (opgjort ud fra total antal med diagnosen 14, hvoraf 3 hunde har en anden diagnose også)	4,1%
Procentdel af øjenlyste hunde, som er voksne (antal 90)	26,4%
Procentdel hvalpe der er øjenlyst ud af total antal stambogsførte hvalpe i 2021(i alt 290 stambogsførte og i alt 251 øjenlyste hvalpe)	86,5%
<i>(Fordi forældredyr er CEA(CH/CRD) gentestede og man ud fra deres status ved at de sammen ikke kan få hvalpe med CRD eller man vælger at genteste hvalpene for CEA(CH/CRD) betyder det ikke at disse hvalpe er fri for andre medfødte øjensygdomme og de kan have øjensygdomme som kan påvirke deres syn, dette gælder ikke for hunde med mild CRD. Såfremt en hvalp ikke er øjenlyst, men har påvist CRD på en gentest herfor (CEA(CH) gentesten, siger gentesten intet om graden af CRD og afdækker heller ikke om hvalpen har colobom, samt graden heraf. Det er selvfølgelig op til den enkelte opdrætter om man vil øjenlyse hvalpe eller ej, men Vi tillader os i denne sammenhæng at informere herom, i fald nogle opdrættere ikke ved dette og så hvalpekøbere også er informeret om hvad gentesten afdækker if. de medfødte øjensygdomme)</i>	

Sundheds-og Avlsudvalget DSSK vil gerne opfordre alle til at følge op på mistænkt diagnose i forhold til SPR/arvelig retinopati, så det kan blive afklaret om diagnosen er korrekt. Øjendrylægerne plejer at skrive på attesten hvornår de anbefaler at hunden med mistænkt diagnose gen øjenlyses. Det er vigtigt at vide hvilke sheltier der har SPR af hensyn til alles fremadrettede avlsarbejde, da det også identificerer bærerne (der er ingen gentest endnu). Kun ved at vide hvilke hunde der har SPR, kan vi navigere avlsmæssigt og arbejde for at SPR ikke bliver mere udbredt i racen. Bemærk på Norsk Shetland Sheepdog Klubs hjemmeside kan man finde oplysninger om hvilke hunde i Skandinavien der har fået påvist denne diagnose, om end listen med oplysninger ikke er samstemmende med det faktiske antal, da de hunde der står på listen er indberettet frivilligt til avisudvalget i Norge (samme gælder for listen med hunde med PRA). Herudover kan nogle øjenlyserne med særligt godt kendskab til SPR berette at de tror der er et ret stort mørketal (nogle opdages sygdommen ikke på af alle øjenlyserne og det er ikke alle sheltier der øjenlyses omkring 5 års alderen).Har en hund fået påvist SPR, vil nære slægtninge (forældre, afkom, helsøskende og halvsøskende) kunne fortsætte i avl, men det er tilrådeligt, at disse hunde ikke har en øjenlysningsattest der er ældre end et år, så længe de anvendes i avl (Kilde: Norsk Shetland Sheepdog Klubs hjemmeside). Forældre til hund der har fået påvist SPR, skal formodes at være bærer, medmindre de selv får påvist SPR. Arvegangen er formodentligt som vi kender den for CRD (se bilag 1: ECVO manual 2021).

Der er i de seneste år ”popet” flere tilfælde af sheltier med SPR op i Danmark og det øvrige Skandinavien. Øjendrylægerne i Skandinavien er blevet dygtigere til at se SPR, hvilket meget vel er en del af årsagen til at flere opdages. Vi forsøger at følge med så godt vi kan, og står man som opdrætter med nogle spørgsmål desangående, så er man altid velkomne til at kontakte os. Vi har tavshedspligt i udvalget. Vi vil ud fra vores nuværende observationer omkring stamtavlerne til sheltier med påvist SPR, råde til at man forsøger ikke at få for mange bærere af SPR ind på de første generationer i stamtavlerne.

Læs evt. mere her: <https://sheltie.dk/sundhed/oejenforandringer/>, afsnit Retinopati

HD statistik Shetland Sheepdog. DKK registrerede hunde

Undersøgelses år	Antal HD fotograferede	HD A	HD A %	HD B	HD B %	Total HD fri %	HD C	HD C %	Mild HD HD C %	HD D	Total moderat HD D %	HD E	Total svær HD E %
2000	7	3		0			1			2		1	
2001	10	9		1			0			0		0	
2002	13	5		4			3			1		0	
2003	12	5		6			1			0		0	
2004	16	11		2			0			1		2	
2005	7	5		1			1			0		0	
2006	12	8		1			2			0		1	
2007	19	11		4			2			0		2	
2008	9	4		3			1			1		0	
2009	18	7		6			1			2		2	
2010	24	12	50%	5	20,83%	70,83%	1	4,17%	4,17%	1	4,17%	5	20,83%
2011	31	12	38,71%	12	38,71%	77,42%	3	9,68%	9,68%	1	3,22%	3	9,68%
2012	43	33	76,74%	6	13,95%	90,69%	1	2,33%	2,33%	0	0%	3	6,98%
2013	40	35	87,50%	5	12,5%	100%	0	0%	0%	0	0%	0	0%
2014	35	29	82,86%	3	8,57%	91,43%	2	5,71%	5,71%	0	0%	1	2,86%
2015	37	33	89,19%	3	8,11%	97,30%	0	0%	0%	1	2,70%	0	0%
2016	37	29	78,38%	3	8,11%	86,49%	3	8,11%	8,11%	2	5,40%	0	0
2017	38	26	68,42%	8	21,05%	89,47%	3	7,90%	7,90%	0	0%	1	2,63%
2018	41	25	60,97%	8	19,51%	80,48%	5	12,20%	12,20%	3	7,32%	0	0%
2019	53	23	43,40%	11	20,75%	64,15%	13	24,53%	24,53%	2	3,77%	4	7,55%
2020	46	20	43,48%	14	30,44%	73,92%	10	21,74%	21,74%	1	2,17%	1	2,17%
2021	64	27	42,2%	25	39,1%	81,3%	8	12,5%	12,5%	2	3,1%	2	3,1%
10 og 5 års statistik	Total HD fotograferede	HD A	HD A %	HD B	HD B %	HD fri %	HD C	HD C %	Mild HD C %	HD D	Moderat HD D %	HD E	Svær HD E %
2010-2020	425	277	65,18%	78	18,35%	83,53%	41	9,65%	9,65%	11	2,59%	18	4,23%
2015-2020	252	156	61,91%	47	18,65%	80,56%	34	13,49%	13,49%	9	3,57%	6	2,38%

(Udarbejdet af DSSKs Sundheds-og Avisudvalg 2022 på baggrund af data DKK hundeweb)

AD statistik Shetland Sheepdog. DKK registrerede hunde

Undersøgelses år	Antal AD fotograferede	AD 0/Fri	Total AD fri %	AD 1/påvist grad 1	AD 2/påvist grad 2	AD 3/påvist grad 3	Total AD påvist %
2000	0						
2001	0						
2002	3	3	100%	0	0	0	0%
2003	2	2	100%	0	0	0	0%
2004	5	5	100%	0	0	0	0%
2005	3	3	100%	0	0	0	0%
2006	3	3	100%	0	0	0	0%
2007	3	2	66,67%	1	0	0	33,33%
2008	0						
2009	6	6	100%	0	0	0	0%
2010	13	12	92,31%	1	0	0	7,69%
2011	9	7	77,78%	2	0	0	22,22%
2012	17	14	82,35%	2	1	0	17,65%
2013	27	26	96,3%	1	0	0	3,7%
2014	22	22	100%	0	0	0	0%
2015	22	22	100%	0	0	0	0%
2016	23	22	95,65%	1	0	0	4,35%
2017	27	26	96,3%	1	0	0	3,7%
2018	27	25	92,6%	0	1	1	7,4%
2019	29	27	93,1%	1	1	0	6,9%
2020	29	26	89,65%	2	0	1	10,35%
2021	42	40	95,2%	0	2	0	4,8%
10 og 5 års statistik	Total AD fotograferede	AD 0/fri	Total AD fri %	AD 1/påvist grad 1	AD 2/ påvist grad 2	AD 3/påvist grad 3	Total AD påvist %
2010-2020	245	229	93,47%	11	3	2	5,71%
2015-2020	157	148	94,28%	5	2	2	5,72%

Så er der nogle der OCD røntgenfotograferer deres sheltier, her meget kort 10 års statistik direkte fra hundeweb 2010-2020

Totalt fotograferede på 10 år: 63

Totalt frie: 63. 100%

+2021: 17 OCD fotograferede. 17 fri. 100% frie

Shetland Sheepdog	
--------------------------	---

Ocular disorders known or presumed to be inherited (published)

	Diagnosis	Description and comments specific to the breed	Inheritance	Gene/ marker test	References
A	Microphthalmia	Multiple ocular defects, uni or bi-lateral	Unknown	NO	1
B	Distichiasis	Corneal ulcers possibly associated	Autosomal dominant with incomplete penetrance	NO	1-3
C	Punctate keratitis	Young adults affected	Unknown	NO	1
D	Corneal dystrophy - stromal	3 y.o. dogs, anterior microcrystalline, epithelial ulcers possible	Unknown	NO	4, 5
E	Cataract	Posterior cortical, dogs > 2 y.o.	Unknown	NO	1, 5
F	Retinal dysplasia, (multi)focal		Unknown	NO	5

G	Slowly progressing retinopathy (SPR)	Slowly progressive without blindness	Presumed autosomal recessive	NO	6
H	Progressive Retinal Atrophy (PRA)	2-8 y.o dogs diagnosed	Autosomal recessive	CNGA1	7
I	Retinal pigment epithelial dystrophy (RPED)	Dogs > 2-3 y.o., slowly progressive	Unknown	NO	6
J	Collie eye anomaly (CEA)		Autosomal recessive, polygenetic	NHEJ1	5, 8-10
K	Micropapilla		Unknown	NO	5

The ECVO’s advice relating to hereditary eye disease control

Please see ECVO Manual chapter 8: VET Advice

Recommendations regarding age and frequency for eye examinations

Please see ECVO Manual chapter 7: ECVO Age and Frequency recommendations

Other ocular disorders (reported)

	Diagnosis		Source
A	Persistent pupillary membranes		ACVO Genetics Committee
B	Optic nerve coloboma	Isolated coloboma described in the USA	ACVO Genetics Committee
C	Uveo-dermatologic syndrome		ACVO Genetics Committee

References

1. Chaudieu G, Chahory S (2013) Affections oculaires héréditaires ou à prédisposition héréditaire chez le chien. Rueil-Malmaison : Ed. du Point Vétérinaire, Wolters Kluwer France, 125-28.
2. Barnett KC (1976) Comparative aspect of canine hereditary eye disease. *Adv Vet Sci Comp Med* 20: 39-67.
3. Dice PF (1984) Corneal dystrophy in the Shetland Sheepdog. *Trans Amer Coll Vet Ophthalmol*: 241-242.
4. Severin GA (1996) Severin's ophthalmology notes. Third Edition, Design Pointe, Fort Collins, 309.
5. Rubin LF (1989) Inherited eye diseases in purebred dogs. Williams & Wilkins, Baltimore, 260-266.
6. Karlsham L, Hertel E et al (2011) A slowly progressive retinopathy in the Shetland sheepdog. *Vet Ophthalmol* 14: 227-238
7. Wilk AC, Ropstad EO, Ekesten B et al (2015) Progressive atrophy in Shetland sheepdog is associated with a mutation in the CNGA 1 gene. *Anim Genet* 46(5): 515-521.
8. Barnett KC, Stades FC (1979) Collie eye anomaly in the Shetland sheepdog in the Netherlands. *J Small Anim Pract* 20 : 321-329.
9. Bedford PGC (1982) Collie eye anomaly in the United Kingdom. *Vet Rec* 111: 263-270.
10. Lowe JL et al (2003) Linkage mapping of the primary disease locus for collie eye anomaly. *Genomics*, 82: 86-95.